

**Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen
Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark
Brandenburg**

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1845

CCCXXXI. Papst Nicolas incorporirt die Kirche zu Preulingen der
Succentorei des Domstifts, am 13. Juli 1452.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54414](#)

stentur Ted dimittantur in pace. Item habeo aliam litteram de luneborch super Tricentis flor, pro quibus prouenient in festo sancti Johannis Baptiste viginti flor., quam certo amico dedi, qui de ea benefaciet et disponet iuxta mentem et tam debet refinere ac facere et disponere iuxta premissa et libitum suum, circa quod dedi litteram meam sigillatam de voluntate. Ideo pro ea non debet inquiri etc. — Item do et affigno Wernerο Caluen decem marcas de pretio Curie percipiendas, Item Bikkere majus de tribus simul compositum et duo coclearia argentea, Item Martino Moringh Bikkere medium et vnum coclear argenteum et vnum coclear ligneum cum capite crifpo. Item do et affigno preposito Stendal, Johanni Eykendorp Bikkere minus de tribus simul conjunctum et candelabrum de auricalco factum. Item do et affigno domino Thiderico damenitzen duo Bikkeria minutissima simul conjuncta ad malmafetum valentem. Item do et affigno domino Thilemanno Schartow Ciphum ligneum cum argento defuper ornatum, quem dedit mihi pie defunctus quandam Lambertus holthuse. Cetera bona et res sive Veste pono ad dispositionem Testamentariorum meorum Ita quod familiaribus meis de vestibus meis iuxta congruentiam personarum dent Et de vtenilibus similiter disponant. Item do et affigno hinrico Schynen tunicam meam nigrum pellibus vulpinis subductam et Capucium nigrum vnum Cantrum de media stopa ad pellicium longum vulpium, Item ollam vnam de majoribus, Item duo marcas pro pretio, eo quod seruuit michi. Item do fratri meo candelabrum magnum cum capite virgineo. Ad exequendum premissa elegi et deputauit Testamentarios meos ac ultime voluntatis Executores videlicet dominum Thidericum Damenitz Decanum halberstad. ecclesie, Johannem Eykendorp prepositum Stendaliensem, Tilemannum Schartow Canonicum ecclesie sancti Sebastiani Magdeburg., wernerum caluen, Johannem vlogel et Martinum Moringh. Acta sunt hec Stendal, in ecclesia Sancti Nicolai ibidem, Anno a Natiuitate domini Millefimo quadringentesimo quinquagesimo primo, Indictione quarta decima, Mensis nouembris die vero Sexta decima, hora tertiariam uel quasi Pontificatus Sanctissimi in christo patris et domini nostri domini Nicolai diuina prouidentia pape Quinti anno Quinto, Presentibus ibidem discretis viris dominis Petro holthusen, Nicolao Tornow et hermanno Bantzke presoiteris perpetuis vicariis diete ecclesie sancti Nicolai Stendal. Testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis.

Anm. Am 13. April 1454 traf der Testator mehrere Änderungen in dieser lebenswollen Erklärung, deren Inhalt nicht interessant genug ist, um hier ebenfalls mitgetheilt zu werden.

CCCXXXI. Papst Nicolaus incorporirt die Kirche zu Peulingen der Succentorei des Domstifts, am 13. Juli 1452.

Nicolaus episcopus, seruus seruorum dei, Dilecto filio Decano ecclesie sancti Bonifacii halberstadensis. — Sane pro parte dilectorum filiorum Decani et Capituli ecclesie sancti Nicolai Opidi Stendaliensis halberstadensis dioecesis nobis nuper exhibita petitio continebat, quod dudum perpetua vicaria ad Altare sancti Michaelis, situm in eadem ecclesia, que tunc certo modo uacabat, in Succentoriā ipsius ecclesie pro Succentore inibi, qui Chorum ipsius ecclesie quoad psalmos intonandos et cantus consonantiam ac horas canonicas in ipsa ecclesia absque confusione decantandas dirigere habet et pro solo nutu decani et Capituli predictorum, quotiens ejus excessus vel defectus exegerint, amoueri potest, auctoritate apostolica erecta fuit, remanentibus nichilominus oneribus, que eidem vicarie incumbebant, Ita quod succentor dicte ecclesie pro tempore existens illa perferenda censeretur quodque

Hauptth. I. Bd. V.

28

fructus, redditus et prouentus dicte Succentorie, qui adeo tenues sunt et exiles, quod ultra Quatuor Marchas argenti non ualent communiter annuatim decenti sustentacioni Succentoris ipsius ac incumbentibus sibi oneribus minime correspondent, Et sicut eadem petitio subjungebat, si parrochialis ecclesia in Puwilling extra muros dicti opidi, que ad collationem decani et Capituli predictorum pertinere dino- scitur, et que propter loci uicinitatem et ipsius parrochialis ecclesie parröchianorum paucitatem absque cure animarum dispendio commode etiam per Succentorem ipsum gubernari potest, cuiusque fructus, redditus et prouentus duarum Marcharum argenti secundum communem existimationem ualorem annum, ut iidem decanus et Capitulum afferunt, non exceedunt, eidem Succentorie, que juxta erectionem hujusmodi in ipfa ecclesia sancti Nicolai manuale officium existit, perpetuo incorporaretur, uniretur et annexetur, ex hoc ipsi Succentori prouideretur decentius ac Succentorie et parrochialis ecclesie profectus ueresimiliter succederet earundem. Quare pro parte Decani et Capituli predictorum nobis fuit humiliter supplicatum, ut parrochiale ecclesiam predictam dicte Succentorie perpetuo incorporare, unire et annexere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de premissis certam notitiam non habemus, hujusmodi in hac parte supplicationibus inclinati, deferetionis tue per apostolica scripta mandamus, quatinus uocatis quorum interest super premissis auctoritate nostra, te diligenter informes, et si per informationem hujus modi ea reppereris ita esse, super quo tuam conscientiam oneraimus, parrochiale ecclesiam predictam cum omnibus juribus et pertinentiis suis prefate Succentorie auctoritate nostra perpetuo unias, incorpores et annexas, Ita quod cedente uel decedente dicte parrochialis ecclesie Rectore uel illam alias quomodolibet dimittente, licet ipsius ecclesie Succentori tunc existenti dicte parrochialis ecclesie juriumque et pertinentiarum predictorum possessionem per se uel alium seu alios auctoritate propria libere apprehendere illiusque fructus, redditus et prouentus hujus modi in suos ac Succentorie et parrochialis ecclesie predictorum usus perpetuo conuertere pariter et retinere, diocefani loci et cu-juscumque alterius super hoc licentia minime requisita etc. — Volumus autem, quod Succentoria et parrochialis ecclesie predictae debitae propterea non fraudentur obsequiis et animarum cura in eis nullatenus negligatur. — Datum Rome apud Sanctum petrum, Anno Incarnationis dominice Millesimo quadrage- simo quinquagesimo secundo, Tertio Idus Julii, Pontificatus nostri anno Sexto.

CCCXXXII. Vergleich zwischen dem Churfürsten und dem Markgrafen Friedrich einerseits und dem Domstifte andererseits, wegen des Patronats über fünf Kanonikate, vom 21. Febr. 1452.

— Nos Fridericus, Sacri Romani Imperii Archicamerarius et fridericus fratres Dei gratia Marchiones Brändenburgenses et Burggrauii Nurembergenses, fatemur publice — quod alias ortis differentiis et discordia quibusdam inter nos Marchiones predictos ex vna et honorabiles fideles nostros Prepositum, decanum et Capitulum Ecclesie Sancti Nicolai Opidi nostri Stendall ex altera partibus, De et super Collatione seu verius Jure patronatus Quinque Maiorum prebendarum In dicta ecclesia sancti Nicolai a fede apostolica nobis friderico, Sacri Romani Imperii Archicamerario, gratiose indulto et concessio, Post multiplices tractatus Inter nos fridericum et fridericum predictos et dictos prepositum, decanum et Capitulum habitos, Nolentes alicui in suis Juribus preiudicare, con- cordauimus Et super dissencionibus et differentiis exinde ortis amicabilem compositionem cum eisdem fecimus et Iniuimus In hunc, qui sequitur, modum Videlicet: Quod nos fridericus et fridericus fratres Marchiones Brandenburgenses et Burggrauii Nurembergenses — De bona vo-